

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання



СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

**МАТЕРІАЛИ
VIII НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДРУГОГО РОКУ НАВЧАННЯ**

(11 травня 2024 р., м. Харків)

**Харків
2024**

УДК 373.3

ББК 74.202.21

С 88

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 4 від 17 квітня 2024 р.*

С 88 Сучасний стан та тенденції розвитку початкової освіти в Україні : матеріали VIII науково-практичної інтернет-конференції здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (11 травня 2024 р., м. Харків) / за заг. ред. д-ра пед. н., доц. О. А. Мкртічян. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2024. 51 с.

У збірнику подано матеріали тез виступів на науково-практичній інтернет-конференції здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди. У матеріалах висвітлені актуальні питання теорії та методики навчання і виховання молодших школярів, психологічні аспекти навчання і виховання учнів молодшого шкільного віку, взаємодія та співпраця учителя, учня і батьків.

Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

УДК 373.3

ЗМІСТ

Секція 1. Психологічні аспекти навчання і виховання молодших школярів

1. **Качало Анастасія** (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. О. Агаркова)
Формування мотивації до навчання в учнів початкової школи..... 8
2. **Руденко Діана** (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко)
Розвиток у молодших школярів здатності співпрацювати з іншими людьми..... 9
3. **Цілуйко Катерина** (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. О. Агаркова)
Розвиток пізнавальних інтересів молодших школярів..... 10
4. **Щирова Дар'я** (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко)
Особливості формування пізнавального інтересу молодших школярів..... 11

Секція 2. Теорія і методика навчання молодших школярів

1. **Баранцевич Кіра** (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. О. Агаркова)
Дитиноцентризм у Новій українській школі..... 12
2. **Васецька Тетяна** (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. О. Агаркова)
Використання здоров'язберігаючих технологій у початковій школі..... 13
3. **Горіславець Софія** (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. О. Агаркова)
Розвиток творчих здібностей молодших школярів засобами конструктора «LEGO»..... 14
4. **Гречко Тетяна** (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко)
Традиції і тенденції розвитку освіти в США..... 15
5. **Дудка Євгенія** (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко)
Екскурсія в початкових класах як форма організації навчального процесу..... 16
6. **Зайдевіц Вікторія** (наук. кер. – доктор філософії, доц. І. А. Небитова)
Застосування казкотерапії в навчанні та вихованні молодших школярів..... 17
7. **Коляка Олександра** (наук. кер. – к. пед. н., доц. В. О. Шищенко)
Розвиток критичного мислення у молодших школярів..... 18

Експедиція в початкових класах як форма організації навчального процесу

Дудка Євгенія

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент С. О. Лавренко

Експедиція – досить поширена пізнавально-освітня форма роботи з дітьми. За її допомогою досягаються різні педагогічні цілі. У початковій школі експедиції використовуються не тільки на класних заняттях, а й у позакласній, у позашкільній роботі. Під терміном «експедиція» розуміють таку форму організації освітнього процесу, за якої учні сприймають і засвоюють знання шляхом переміщення до місця розташування досліджуваних об'єктів (природи, підприємств, установ, історичних пам'яток тощо) та безпосереднього ознайомлення з ними. На сучасному етапі реформування молодшої школи необхідно, щоб експедиції перетворювалися на регулярні загальнопізнавальні та розвивальні заняття. Це важливо не лише в урочний час, а й з групами продовженого дня, де експедиція призначена також для активного відпочинку учнів після роботи. Дозволяє проводити спостереження, безпосередньо вивчати різні явища, предмети і процеси в природних або штучно створених умовах. Вони мають велике пізнавальне і виховне значення. Експедиції конкретизують, поглиблюють і розширюють знання. На них діти перевіряють на практиці теоретичні знання і трансформують їх в уміння і навички.

Головна дидактична мета експедицій – формування нових знань через безпосередні спостереження за природними, соціальними, виробничими об'єктами і явищами, долучення школярів до дослідницької діяльності: аналізу й порівняння властивостей об'єктів, явищ, їх закономірностей з метою узагальнення інформації, пізнання навколишнього світу.

Важливою особливістю проведення експедицій для дітей є те, що для дітей захід повинен бути не тільки пізнавальним і цікавим, а й цілком безпечним. Вчитель повинен продумати план і скласти його так, щоб учні могли дотримуватися режиму дня, не піддавалися небезпечним впливам.

Експедиції зміцнюють свідому дисципліну, розвивають самостійність, відповідальність і працьовитість. Умови експедиційного життя формують інтерес до підприємливості, збагачують комунікаційні здібності, розвивають уміння пристосовуватися до певного середовища, кмітливості у різних ситуаціях, допомагають соціалізуватися і, головне, – пізнати навколишню дійсність.

Таким чином, експедиції мають велике пізнавальне і виховне значення. Вони розширюють і поглиблюють знання молодших школярів. Діти бачать об'єкти, предмети, явища. Це дозволяє сформувати у молодших школярів уявлення про поняття, отримані на класних заняттях педагогів. Крім дотримання законів естетичності, школа має втілювати ідеї безбар'єрності, а також доступності та безпечності навчального середовища.